

Monumentnummer*: 516870

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82864/171

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Arnhem Arnhem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Arnhem Burgemeesterswijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Arnhem M 1405

Omschrijving**

Inleiding

VILLA met KEERMUUR en POORTEN, thans woonhuis met tandartsenpraktijk, omstreeks 1915 gebouwd in Engelse landhuisstijl; een op de Engelse landhuisbouw geïnspireerde romantische bouwstijl gedurende het eerste kwart van de twintigste eeuw. Kenmerken van deze bouwstijl zijn: grote dakpartijen waarop markante schoorstenen, erkers, vensters met kleine roedenverdeling en een ruimtelijke scheiding tussen dienst- en woonvertrekken.

De villa maakt onderdeel uit van de Burgemeesterswijk in Arnhem. Deze wijk is in het eerste kwart van de twintigste eeuw tot ontwikkeling gebracht en bestaat voor wat betreft het noordelijke deel uit ruim gesitueerde vrijstaande villabebouwing. Het vrijstaande pand staat op een ruim perceel tussen de parallel lopende Cordesstraat en Zijpendaalseweg, nagenoeg in de zichtas van de Jollesstraat. Het terrein helt naar het oosten sterk af in de richting van de Zijpendaalseweg en het Sonsbeekpark. Het huis is met de voorzijde gericht naar de Cordesstraat en heeft aan de achterzijde een terassentuin met keermuren van zwerfkeien. De hoge gecementeerde KEERMUUR met pijlers aan de Zijpendaalseweg is voorzien van een POORT met houten in- en uitgezwent draaihek. Een vergelijkbare maar grotere poort bevindt zich aan de Cordesstraat. Deze POORT bestaat uit een dubbel houten draaihek met in- en uitgezwentte bovenzijde en is geplaatst tussen twee stenen hekpijlers met afgeschuinde hoeken en geprofileerde bekroning met bol. Aan weerszijden hiervan bevindt zich nog een houten draaihek met uitgezwentte bovenzijde en een kleinere stenen hekpijler.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Opmerkelijk zijn de verticale gleuven met bolletjes in de hekken; een motief dat eveneens bij enkele deuren in het interieur is toegepast.

Omschrijving

Gedeeltelijk onderkelderde VILLA van twee bouwlagen en zolderverdieping op L-vormig grondplan. Het samengestelde dak bestaat uit een hoog schilddak met de nokas loodrecht op de Cordesstraat (voorbouw). Aan de achterzijde is haaks op het schilddak een zadeldak aangekapt (achterbouw). Het zadeldak heeft boven de uitbouwen aan de achterzijde twee aangekapte schilddaken. Alle daken hebben een groot overstek met zinken mastgoten en zijn belegd met leien in Maasdekking. In totaal zijn vier gecementeerde schoorstenen op het dak geplaatst, waarvan één aan de voorzijde vanaf de begane grond opgaat. De schoorstenen zijn samengesteld uit twee of vier gekoppelde rookkanalen. Elk rookkanaal heeft afgeschuinde hoeken en wordt afgesloten door een uitgemetselde getrapte bekroning. Het schilddak heeft aan de noord- en zuidzijde elk één hoge, plat gedekte dakkapel waarin vier grote rechthoekige vensters. De gevels zijn grijs gecementeerd. Alle vensteropeningen zijn voorzien van ramen met transparant glas-in-lood en een houten omlijsting met afsluitend kroonlijstje. De op het zuiden gerichte vensters zijn voorzien van markieskasten (de markiezen zijn verwijderd).

De VOORGEVEL heeft de ingang in de oksel van de voor- en achterbouw; de hoek van de twee bouwdelen. De ingang bestaat uit een houten deur met smeedijzeren beslag, zijlichten en korbboogvormig afgesloten bovenlichten. De ingang heeft een geprofileerde omlijsting. In de twee traveeën links van de ingang bevinden zich twee rechthoekige venstertjes met elk twee ramen (verderop in de tekst korthedshalve: venstertype A), een samengesteld venster met drie draaibare onderramen en drie klapbare bovenlichten (venstertype B) in de eerste bouwlaag en een rechthoekig venster met drie gekoppelde draairamen (venstertype C) in de tweede bouwlaag. De twee traveeën brede kopgevel heeft in de eerste bouwlaag vensters van het type B in een tweedelige variant en twee koekoeken, en in de tweede bouwlaag vensters van het type C in een tweedelige variant. Rechts van de ingang (in de achterbouw) bevinden zich in de eerste bouwlaag twee vensters van het type A en één venster van het type C in de tweede bouwlaag.

De RECHTER ZIJGEVEL van de achterbouw heeft in de eerste bouwlaag één venster van het type A en een plat gedekte houten erker op een stenen plint waarin vensters van het type B. De tweede bouwlaag bezit een vierdelig venster van het type C en de zolderverdieping een tweedelige variant. De LINKER ZIJGEVEL heeft ter plaatse van de achterbouw een erker zoals omschreven bij de rechter zijgevel. Ter plaatse van de voorbouw bezit de linker zijgevel in de eerste bouwlaag achtereenvolgens een plat gedekte gebogen erker waarin een venster van het type B, een tweedelig venster van het type C en een dienstingang voorzien van een houten deur met smeedijzeren beslag. In de tweede bouwlaag bevinden zich achtereenvolgens een vierdelig venster van het type C, een dubbele glazen deur en balkon met eenvoudig smeedijzeren hek, een tweedelig venster van het type C. De ACHTERGEVEL is vier traveeën breed. De linker risalerende travee heeft in de eerste bouwlaag een vierdelig venster van het type B en in de tweede bouwlaag een vierdelig venster van het type C. De tweede travee van links heeft in de eerste bouwlaag een vernieuwde dubbele glazen terrasdeur onder bovenlicht en in de tweede bouwlaag een venster van het type C. De derde plat gedekte travee heeft in de eerste bouwlaag een getoogde deur en een venster van het type B met getoogde afsluiting, en in de tweede bouwlaag een om de hoek gaande vensterstrook van het type C. De rechter risalerende travee heeft in de eerste bouwlaag een hangende, plat gedekte houten erker met afgeschuinde hoeken, waarin vensters van het type B, en in de tweede bouwlaag een vierdelig venster van het type C. De villa heeft een opmerkelijke INDELING met split-levels en een gescheiden dienst- en woongedeelte (respectievelijk in de voor- en achtereuleugel). In het dienstgedeelte (thans praktijkruimte) zijn ondergebracht: een voorraad- en een stookkelder, (bij-)keuken, pantry en eetkamer. Het woongedeelte heeft in de eerste bouwlaag een centrale hal tussen de zomerkamer (thans keuken) en de winterkamer. Een met de hal verbonden trappenhuis leidt naar de tweede bouwlaag met werk- en slaapvertrekken. Het INTERIEUR bezit een groot aantal waardevolle elementen, zoals

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

korfboogvormig afgesloten paneeldeuren met dito geprofileerde omlijstingen; bewerkte houten plafonds (op de verdieping met koven) en parketvloeren in visgraatmotief. De hal bezit een schouw tussen vitrinekasten en segmentboogvormig afgesloten doorgangen op dorische zuilen. Het trappenhuis bezit een houten trap met geprofileerde handlijst en bewerkte spijlen. Het dienstgedeelte heeft een portaal met tegelvloer en stucplafond (lijsten van gestileerde bloemen en rozet in de vorm van stralenkrans); een pantry met vitrinekasten; een keuken met schouw en buffetkast met vitrinekasten; een voorraadkelder met troggewelven op ijzeren liggers.

Waardering

VILLA met KEERMUUR en POORTEN uit ca. 1915.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld in in- en exterieur van een stadsvilla in Engelse landhuisstijl. Kenmerkend zijn de grote dakpartijen met markante schoorstenen (gebundelde rookkanalen), erkers en de ruimtelijke scheiding tussen dienst- en woonvertrekken. Het object valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten, zoals gave verhoudingen, bijzonder materiaalgebruik en zeldzame interieuronderdelen. Als zodanig is het pand van belang voor de geschiedenis van de architectuur.
- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van het noordelijke deel van de Burgemeesterswijk. Het object heeft ensemblewaarde in relatie met de haar omringende ruim gesitueerde villabebouwing. Karakteristiek is de wijze waarop gebruik is gemaakt van het afhellende terrein in de richting van het Sonsbeekpark: split-levels in de woning en een tuinaanleg met terrassen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis